

Stadslivskompass

**Så skapar vi hållbart stadsliv
i en ny stadsdel**

Stadslivskompass

Så skapar vi hållbart stadsliv
i en ny stadsdel

- 5 Förord: Så skapar vi liv och mening i en stadsdel
- 6 Varvsstaden i Malmö
- 8 Vad är stadslivskompassen?
- 10 Detaljplaner och dokument
- 12 Arvet från varvet
- 14 En trygg och levande stadsdel

16 Stadslivskompass

- 18 Stadslivskvaliteter
- 20 Livet mellan husen
- 22 Stadsrumskvaliteter
- 24 Platser och stråk

26 Kajer och vattenrum

- 28 Kajerna
- 30 Södra Varvsbassängen
- 31 Pirerna
- 32 Gamla Dockan
- 32 Ångfärjekajen och Gjuteriplatsen
- 33 Kanalkajen och skolkajen
- 34 Varvsstadens broar

36 Urbana platser

- 38 Magasintorget
- 39 Snickeriplatsen
- 40 Personalgatan
- 41 Administrationsplatsen

42 Parker och gröna rum

- 44 Parken
- 46 Nils Holmströms plats
- 46 Svetsdungen
- 47 Fick-parker

48 Nord-sydstråket

- 50 Nord-sydstråket
- 50 Pirplatsen

52 Öst-väststråket

- 54 Öst-väststråket
- 55 Smitvägar och gångstråk

Så skapar vi liv och mening i en stadsdel

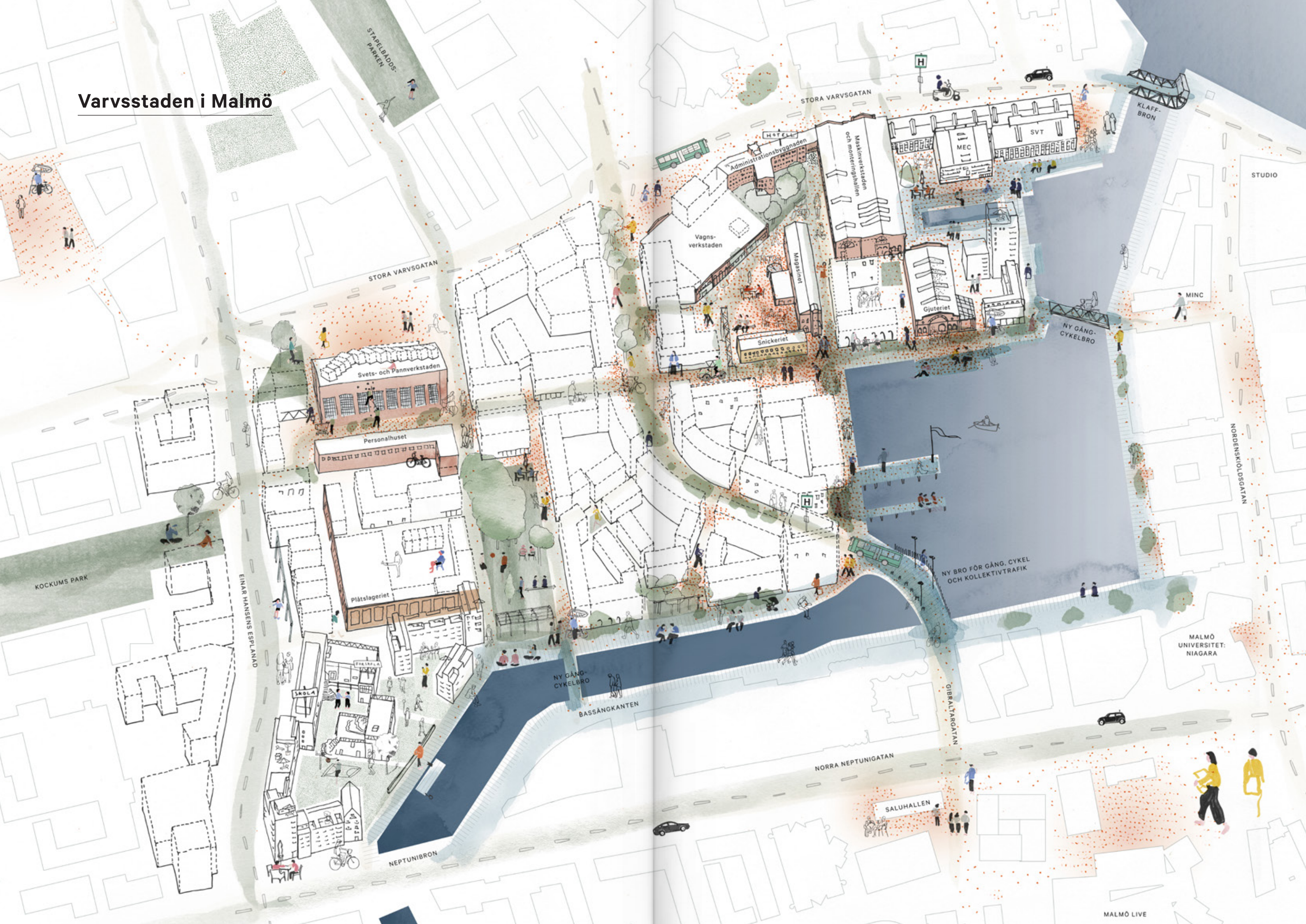
En stadsdel formas och utvecklas över lång tid. Den får olika skepnader och uttryck beroende på beslutsfattare och involverade personer och aktörer. Det gör att arkitekturen blir ett viktigt redskap för att skapa goda förutsättningar för initiativ som skapar liv och mening till en stadsdel.

Initiativen kan ske spontant eller så kan de ramas in och möjliggöras mer direkt. Då blir de offentliga och privata rummen vi skapar scenen där allt äger rum. Rumsligheten, innehållet, proportionerna och de sinnliga intrycken i arkitekturen lockar oss till en plats. De ger platsen mening. Sammansättningen ger de fysiska förutsättningarna för blickar att mötas. För spontana och planerade samtal och möten, för vila och aktivitet. Arkitekturen ger oss förutsättningar för att främja en så stor mångfald av mänskliga uttryck och möten som möjligt. De värdena består över tid samtidigt som nya generationer kan göra dem till sina.

Utvecklingen av en stad sker på så många olika sätt i tid och rum. Här är en intressant och relevant målbild en viktig nyckel till framgång. Det är här tonen och riktningen sätts. Staden eller en fastighetsägare kan inte planera och programmera staden i detalj, utan är beroende av att andra kreativa människor vill satsa sin tid och energi i just denna plats. Här tycker jag att Varvsstaden har lyckats mycket bra. Här finns en ton och målbild som är tillräckligt intressant att lockas av, men också tillräckligt öppen att göra till sin egen.

// Marcus Horning, stadsbyggnadsdirektör Malmö stad

Varvsstaden i Malmö

STAPELBÄDDSPARKEN

STORA VARVSGATAN

Svets- och Pannverkstaden

Personalhuset

Plåtslageriet

SKOLA

NEPTUNIBRON

NY GÅNG-CYKELBRO
BASSÅNGKANTEN

STORA VARVSGATAN

Administrationsbyggnaden

Vagns-
verkstaden

Snickeriet

Måstet

Maskinverkstaden
och monteringshallen

MEC

SVT

Gjuteriet

KLÄFF-
BRON

NY GÅNG-
CYKELBRO

NY BRO FÖR GÅNG, CYKEL
OCH KOLLEKTIVTRAFIK

NORRA NEPTUNIGATAN

SALUHALLEN

GIRALTÄRGATAN

STUDIO

MINC

NORDENSKOLESGATAN

MALMÖ
UNIVERSITET:
NIAGARA

MALMÖ LIVE

Vad är stadslivskompassen?

Stadslivskompassen för Varvsstaden sätter ord och ger form åt en gemensam inriktning för stadsdelens utveckling gällande stråk, rörelser och liv.

Stadslivskompassen ska läsas som ett komplement till Varvsstadens utvecklingsplan och ska fungera som en vägledning:

- **För exploatören** i utveckling av detaljplaner och val av funktioner och innehåll i byggnaderna
- **För arkitekter, byggaktörer och framtida verksamheter** som ska gestalta och utveckla byggnaderna samt
- **Vid upphandling**, när Malmö stad handlar upp konsulter för gestaltning och projektering av den allmänna platsmarken.

Så kom den till

2012 startade utvecklingen av Varvsstaden som område och i samma veva antogs utvecklingsplanen för området. Sedan dess har vissa ställningstaganden behövt omvärderas och förändras – tankar om stråk, rörelser och liv i området har utvecklats efterhand som delar av bebyggelsen tagit konkret form. Med anledning av detta genomfördes 2018–2020 ett antal workshops med deltagare från Varvsstaden AB, Malmö stad och konsulter. Syftet var att dels definiera vilka typer av stadsliv, flöden och aktiviteter som ska finnas i den nya stadsdelen, dels definiera de krav som detta i sin tur ställer på den rumsliga utformningen av stråk och platser i området.

En del strukturella förändringar har skett sedan Utvecklingsplanen togs fram och strukturen i de olika dokumenten kan därmed skilja sig åt.

FAKTA: VARVSSTADEN

- Centralt beläget i Malmö, cirka 10 minuters gångavstånd och 5 minuters cykelväg från centralstationen
- 180 000 kvadratmeter återvunnen och sanerad industrimark som idag rymmer en mängd gamla industrilokaler
- Många historiska byggnader och miljöer bevaras
- 2 500 planerade bostäder
- 4 000 framtida arbetsplatser
- En skola med cirka 500 elever och förskolor för cirka 240 barn
- Matbutik, hotell, caféer, restauranger och handel
- Parkeringshus
- En kilometer kajpromenad och tre nya broar
- Flera parker och platser för rekreation och möten

Detaljplaner och dokument

Gällande detaljplaner 2021 och planerade utbyggnadsfaser

- 1. DP 5400**, Antagen 2017-06-22
Skola, kontor, centrumverksamhet, bostäder.
Gestaltningssprogram finns framtaget.
- 2. DP 5175**, Antagen 2017-08-24
Bostäder, centrumverksamhet, kontor.
Gestaltningssprogram finns framtaget.
- 3. DP 5640**, Antagen 2020-09-23
Allmän platsmark inklusive ny bro.
Gestaltningssprogram finns framtaget.
- 4. DP 5554**, Antagen 2021-10-21
Bostäder, centrumverksamhet, parkeringshus,
park. Gestaltningssprogram finns framtaget.

Område 5-10, Kommande detaljplaner
Blandad bebyggelse med kontor, bostäder,
förskola, centrumverksamhet, allmän platsmark,
parkeringshus.

MALMÖ

Översiktsplan för Malmö
Planstrategi. Malmö stad.
Antagen av kommunfullmäktige
31 maj 2018*

Arkitekturstaden Malmö
Tillägg till översiktsplan för Malmö.
Malmö stad, 2018*

Malmös väg mot en hållbar
framtid, Malmö stad*

VÄSTRA HAMNEN

Västra Hamnen 2031
ett hållbart och gott liv för alla
Uppdatering av vision, mål och
strategier. Malmö stad, 2013*

Hållbart resande i Västra Hamnen
Malmö stad, 2014*

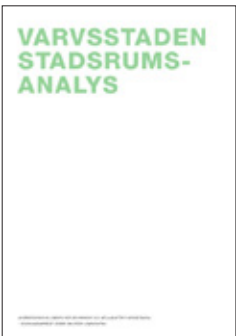
VARVSSTADEN

Utvecklingsplan Varvsstaden
Malmö stad, 2014*

Planprogram Varvsstaden
Malmö stad, 2011*

Varvsstaden Stadsrumsanalys
Undersökning av värden för
bevarande och möjligheter i
Varvsstaden, 2016*

Estetisk kompass
Synliga och osynliga kvaliteter
som är värda att använda som
byggstenar framåt.
Varvsstaden, 2019 **

Stadslivskompass
Så skapar vi hållbart stadsliv
i en ny stadsdel.
Varvsstaden, 2022**

* Dokumenten finns att läsa på malmo.se
** Dokumenten finns att läsa på varvsstaden.se

Arvet från varvet

Varvsbassängen och kajerna. Verkstäderna och hallarna. Där Kockums en gång lade grunden till det multikulturella och framtidsälskande Malmö planeras och byggs nu en ny stadsdel. Vid Kockums gamla varv, mitt i centrala Malmö, omvandlas nu 180 000 kvadratmeter historisk industrimark till en attraktiv stadsdel med plats för både liv och arbete.

Här finns gott om spännande särdrag som gångbroar, kranbanor och rörsystem. Vi vill bevara så mycket som möjligt av atmosfären och låta den gamla arkitekturen få möta den nya – brokigt, nyfiket och mänskligt. Precis som Malmö.

1870 köpte Frans Henrik Kockum en tomt i det som idag är Västra Hamnen där en reparationsverksamhet upprättades för båtar och fartyg. Under första världskriget ökade behovet av fartygsreparationer. Lastfartyg av standardmodell nyttillverkades, krigsfartyg till svenska marinen levererades liksom ubåtar. När andra världskriget kom ökade produktionen ytterligare. Det blev stor efterfrågan på ubåtar, torpedbåtar och större fartyg, och dessutom ökade antalet reparationer av minskade farkoster.

Under 1940-talet fördubblades nästan antalet arbetare på Kockums. Det var goda tider för svensk industri, vilket medförde att det blev svårt att rekrytera och behålla arbetare. Arbetskraft från länder som Danmark och Italien anställdes. Från 1950-talet och fram till mitten av 1970-talet fördes en intensiv investeringsverksamhet. I mitten av 1970-talet gjordes satsningar på personalvård och två personalbyggnader uppfördes – en hälsocentral och fritidsanläggningen Kockum Fritid. Expansionen fick dock ett abrupt slut i och med oljekrisen 1973 och lågkonjunkturen som i kölvattnet drabbade varvsindustrin. I ett halvt sekel var Kockums Malmös största arbetsplats med som mest 6 000 anställda (1962).

Byggnaderna på området är uppförda successivt under drygt hundra år. Detta är ett bevis på att Kockums dels var en expansiv verksamhet, dels på varvsindustrins långa kontinuitet på platsen.

Det finns strukturer bevarade som är äldre än alla byggnader på området. Det främsta exemplet är den mycket välbevarade dockan från 1857. Även varvsbassängen och varvskanalens utsträckning liksom kajernas dragning härstammar i huvudsak från 1870-talet.

Området är vant vid att ömsa skinn för att förbli användbart. Det finns en brokighet och rytm i platsen som är värd att bygga vidare på. Vi ska tillåta att komplettera med nytt. Förlänga energin i rummen. Men också att förvalta den stillhet och ro som infunnit sig sedan den gamla tidens arbetare har lämnat.

**”Oavsett var man är,
ska man känna
att man är på ett
gammalt varv.”**

En trygg och levande stadsdel

För att skapa en levande och trygg plats behövs en balans mellan besökare, boende och arbetsplatser. Dessutom behövs funktioner som restauranger, caféer, butiker och service, fritid och kultur som både skapar förutsättningar för ett attraktivt vardagsliv och för liv på gator och mötesplatser.

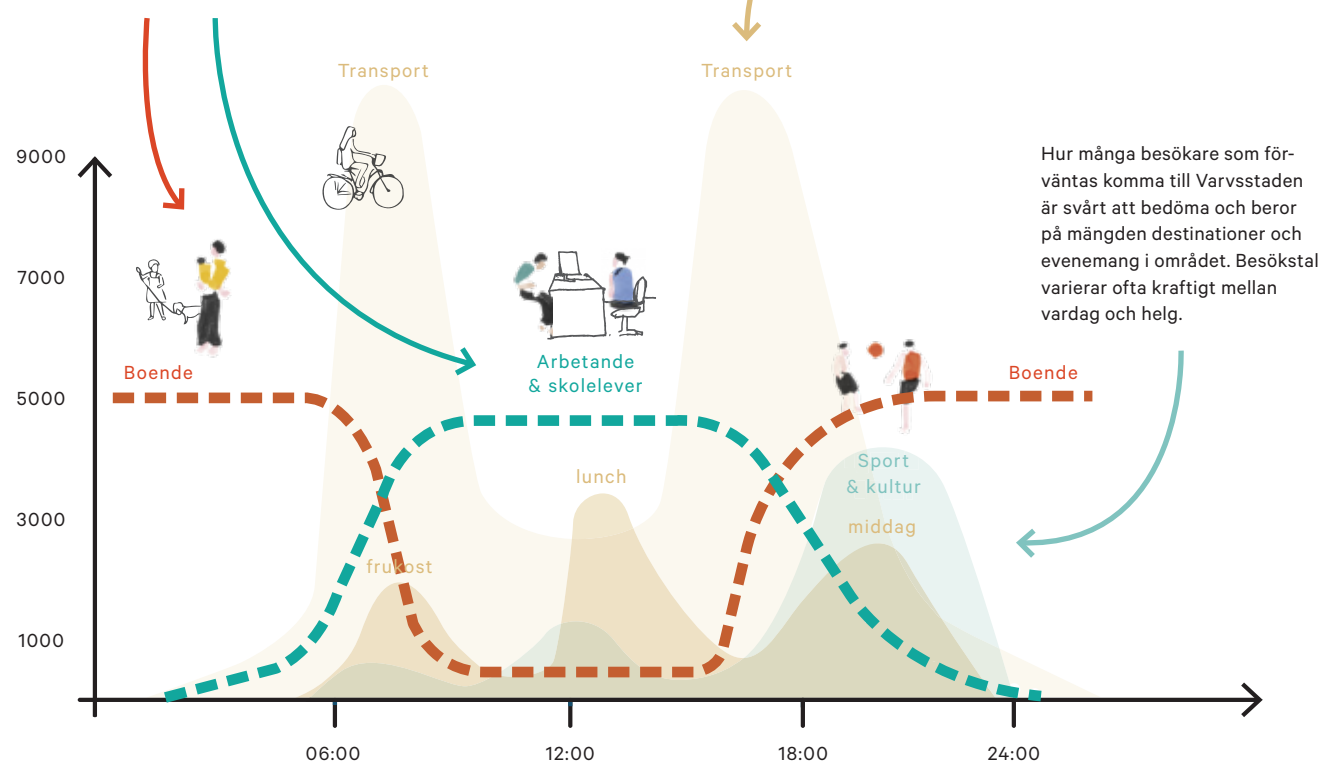
I Varvsstaden planeras det för cirka 2 500 bostäder (cirka 5 000 nya boende) samt 4 000 arbetsplatser, en skola med 500 elever och förskolor för 240 barn. Här kommer det även finnas matbutik, caféer, restauranger och utbildningar.

Fotgängare och cyklister kommer att röra sig genom Varvsstaden, samt besökare till områdets destinationer; mötesplatser, evenemang, kontor och boende. Hur många dessa besökare kommer vara är dock svårt att bedöma i dagsläget.

Diagrammet visar livet över dygnet i Varvsstaden baserat på fördelning mellan dagbefolkning (skola och arbete) och nattbefolkning (boende) samt en grov uppskattning av besökare till restauranger, evenemang och rörelser till, från och genom Varvsstaden.

Varvsstaden har en balanserad fördelning mellan boende och arbetsplatser som kan skapa underlag för lokalt liv både på dagen och kvällen. En ökande andel distansarbete och flexibla arbetstider kommer att utjämna kurvorna över tid då fler boende stannar hemma och färre kommer till sina arbetsplatser.

Utöver de som jobbar och bor i Varvsstaden kommer en del av de 20 000 arbetande och 20 000 boende i Västra Hamnen att röra sig genom området. Ingen genomgående biltrafik tillåts, men däremot kommer många cykla genom området. Om andelsmålen för färdmedelsfördelning 2031 slår in kommer 30-35 procent cykla till och från arbete/bostad.

”En trygg stad är en levande stad med blandade funktioner och kontakt mellan stadsrum och byggnader som skapar ögon på gatan både dag och natt.”

F. H. KOCKUM

1802 - 1873

Stadslivskvaliteter

Varvsstadens stadslivskompass lyfter fram ett antal begrepp och bärande kvaliteter som ska leda utvecklingen av stadslivet och stadsrummen i området. Begreppen ger en vägledning – en kompass – för det framtida stadslivet i området.

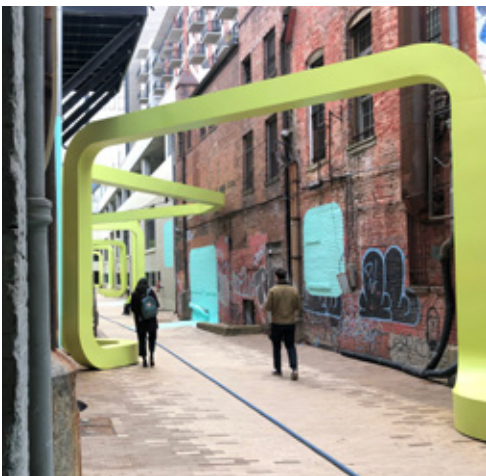
Tid
Varvsstaden ska vara ett område under konstant transformation, där utvecklingen sker över tid. Lager på lager och tillfälliga projekt som skapar en experimenterande transformationsprocess. Stadsrummen anpassas så att olika aktiviteter kan ske olika tider på dygnet och olika tider på året.

Ljus
Ljuset är en förutsättning för vistelse och hälsa. Både de offentliga rummen och bebyggelsen bör utformas för att skapa bra ljus och sol på mötesplatser och bra dagsljus inomhus. Olika aktivitetsprogram anpassas till när på dygnet som solen lyser upp platserna.

Skala
Varvsstaden ska erbjuda rum i olika kontrasterande skalor. Rum där man kan vara ensam, flera eller många. Små intima rum där man känner sig trygg, kan dra sig undan, vila eller vara ensam och stora rum där många får plats. I området etableras tydliga offentlighetsgrader som gör det enkelt att veta vad som är mitt, vårt och allas.

Det oväntade
Konst och kultur ska vara en drivkraft i Varvsstaden och skapa upplevelser som är synliga i rummen mellan husen. Våga lämna platser öppna och enkla för att ge plats åt överraskande temporära händelser, såsom events, konst och kultur. Detta gör det attraktivt att komma tillbaka och upptäcka mer.

Färg
Färg ska vara framträdande i Varvsstaden, både fysiskt och symboliskt. Fysiskt genom färgrika miljöer och symboliskt genom miljöer som lockar olika slags människor och skapar ett färgrikt liv med intressanta möten.

Sekvens
Varvsstaden är uppbyggt av en sekvens av stråk för rörelse, och platser för pauser och vistelse. Dramatiska variationer mellan stora och små, öppna och slutna rum, gör att området blir en upplevelse att röra sig igenom.

Läsbarhet/kommunikation
Utformningen av platser görs på ett pragmatiskt, robust och rationellt sätt så att det går lätt att använda och förändra när behoven skiftar. Strukturer som synliggör historiens lager gör det lätt att orientera sig i området.

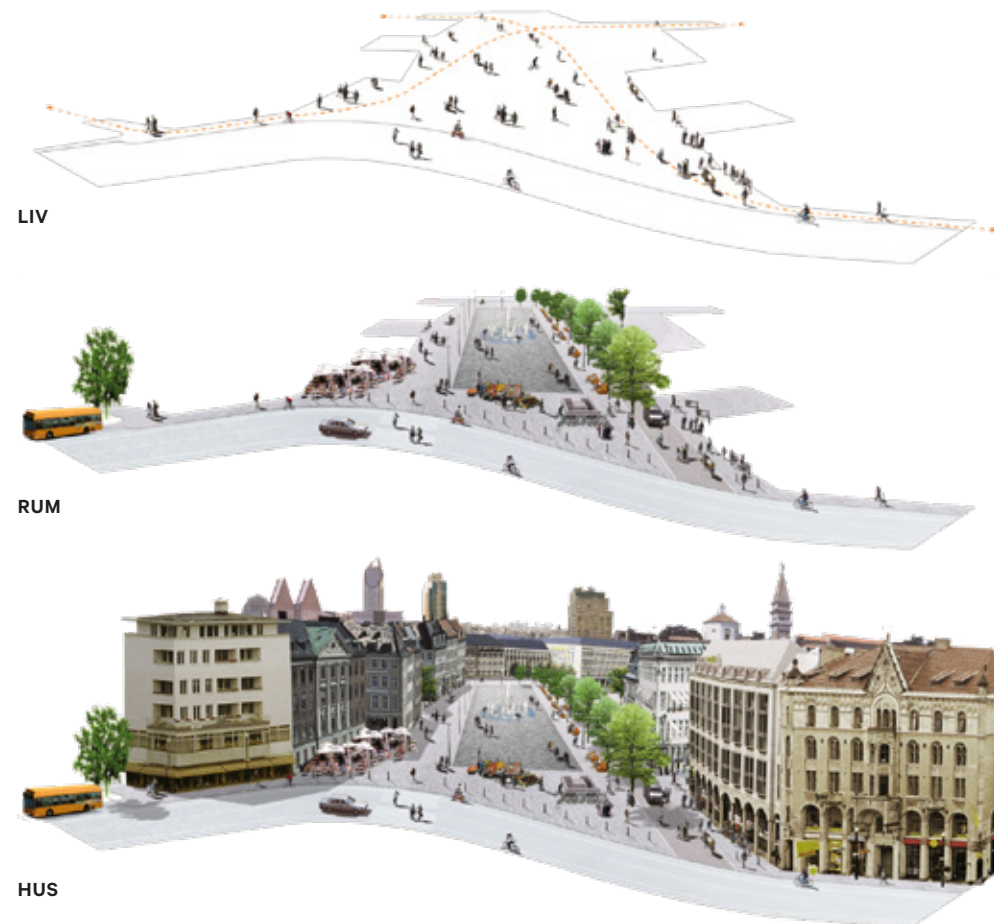

Växtlighet
Varvsstaden ska vara ett område med kontrastrik växtlighet och biologisk mångfald som levererar ekosystemtjänster. Gröna miljöer anpassade för rekreation, hälsa och social samvaro och som stimulerar sinnen.

Materialitet/Taktilitet
Materialen ska stimulera till att sitta på, luta sig mot, känna på och använda. Återbruk av material och material som åldras väl och där användandet ger avtryck ska prioriteras.

Livet mellan husen

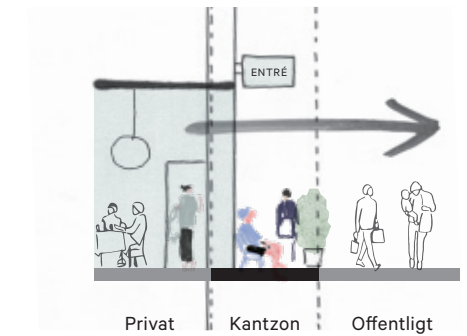

För att skapa de bästa förutsättningarna för ett attraktivt stadsliv bör vi planera med utgångspunkt i vilka aktiviteter och vilka användare som vi önskar skapa plats för. Sedan planeras de fysiska rummen och byggnaderna som ska skapa förutsättningar för det framtida livet. Först LIV, sen RUM och till sist HUS.

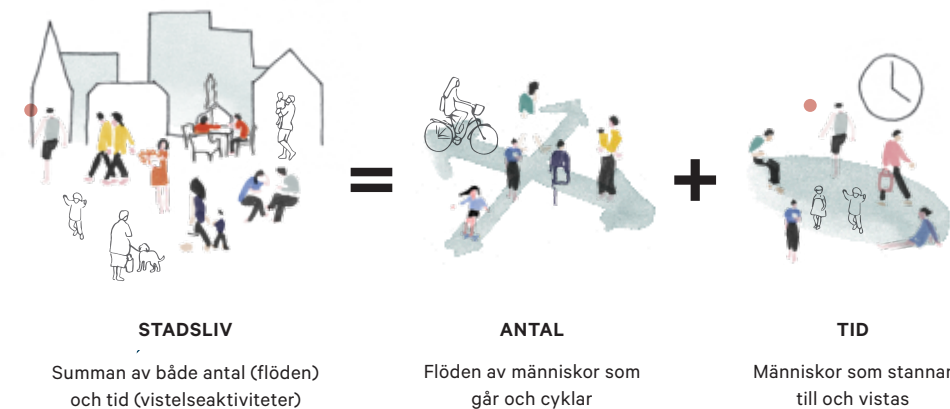
Vilken typ av liv och aktiviteter ska det finnas plats för och var? För vilka användare? Var behöver fotgängare och cyklister kunna röra sig? Var ska människor bjudas in för att stanna upp eller vara aktiva? När vi vet det kan vi bättre planera och gestalta de rum som bjuder in till det liv som vi önskar uppnå. Vilken karaktär och skala bör de ha? Ska rummen vara stora, små,

gröna eller urbana? Och när rummen är genomtänkta ska bebyggelsen och dess funktioner stödja både livet och rummet genom strategisk placering av funktioner, destinationer och målpunkter samt planering av aspekter som kantzoner, bottenvåningar och skala.

Stadsliv består både av rörelser och vistelse, både antal människor och tid som spenderas. Att skapa levande platser handlar inte bara om antal utan i lika hög grad om hur lång tid människor vistas i stadsrummet. En plats där ett fåtal människor vistas under lång tid kan upplevas som mer levande än en plats där många rör sig snabbt förbi utan att stanna till. Om man önskar liv mellan husen måste man fokusera på

Kantzoner och funktioner i byggnadernas bottenvåning har stor betydelse för stadslivet

att bjuda in människor att vistas och stanna till, inte bara röra sig förbi. Här är höga vistelsekvantiteter avgörande. Men det är inte bara stadsrummet som skapar förutsättningar för stadsliv. Byggnadernas utformning och funktion har lika stor betydelse som rummet mellan husen.

Varvsstaden består av en bra blandning av bostäder och kontor, vilket skapar goda förutsättningar för urbana funktioner och liv mellan husen olika tider på dygnet. Lokalisering av aktiva funktioner i bottenvåningarna har stor betydelse för att skapa levande stadsrum men också omsorgsfull utformning av bottenvåningar och kantzoner är viktigt. Byggnader bör ha entréer vända gatan och om möjligt ha

genomgående entréer. Kantzonerna ska vara väl utformade och anpassade så att de bjuder in till vistelse. Skalan på byggnaderna bör anpassas så att platserna får sol och så att det skapas skydd för vind. God visuell och fysisk kontakt mellan byggnadernas inre och rummen utanför underlättar för livet att spilla ut. Dessutom skapar de trygghet och ökar stadsrummens attraktivitet.

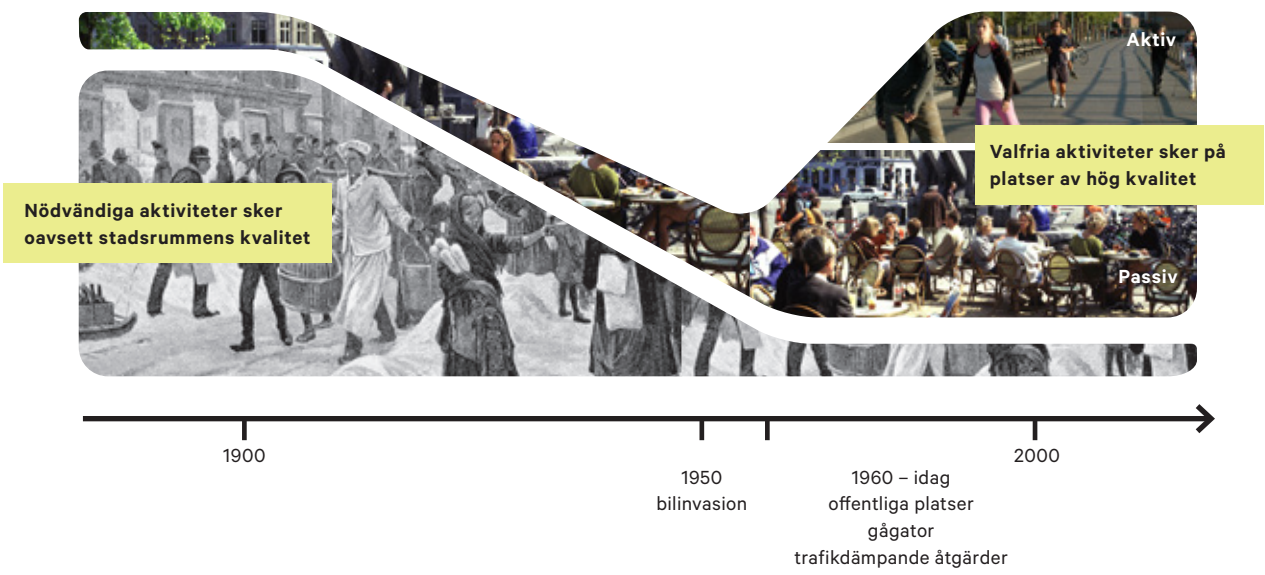
Stadsrumskvaliteter

För hundra år sedan fanns ett naturligt liv i städer, då detta var arenan för många *nödvändiga aktiviteter*. Till exempel bedrev man handel på torgen, mycket arbete var utomhus och man promenerade till och från arbetet. Eftersom aktiviteterna var nödvändiga skedde de oavsett stadsrummets kvalitet. Idag sker de flesta nödvändiga aktiviteter inomhus (i hemmet, på arbetsplatsen, i matbutiken, i bilen etc).

Idag är aktiviteterna i våra stadsrum i första hand valfria. Stadsrummet används av människor som väljer att spendera sin fritid där, till exempel i förbindelse med rekreation, kultur- och sportaktiviteter eller cafébesök. Till skillnad från nödvändiga aktiviteter så är valfria aktiviteter beroende av vilken kvalitet stadsrummen har. Är den för dålig kan vi lätt välja bort att vistas där. Kvalitet är en nödvändighet för stadsliv i dagens städer.

Höga kvalitetskrav gäller inte bara för de offentliga rummen utan också för halvprivata och privata utemiljöer som till exempel gårdsrum och uteplatser. Med en ökad e-handel och mer distansarbete förstärks behovet ytterligare av attraktiva utemiljöer anpassade för aktivitet, vila och rörelse till fots och på cykel.

Hög kvalitet handlar dock inte bara om den estetiska utformningen, utan i högre grad om aspekter som trygghet, aktivitet, upplevelserikedom och sinnlig stimuli. Diagrammet på nästa sida beskriver tolv aspekter som ett stadsrum ska uppfylla för att ha hög kvalitet som i sin tur gör det mer sannolikt att människor väljer att vistas där.

Illustrationen visar hur stadslivet, som är tätt sammankopplat med rumsliga kvaliteter, har utvecklats under de senaste hundra åren. Även om de nödvändiga aktiviteterna fortfarande tar plats i stadsrummen är de valfria, rekreativa aktiviteterna i klar dominans.

SKYDD

Skydd mot trafik och olyckor

- Skydd mot olyckor
- Upplevelse av säkerhet

Skydd mot våld och kriminalitet

- Livfullt offentligt område
- Ögon på gatan
- Överlappande funktioner dag och natt
- Upplevelse av trygghet
- Ljus

Skydd mot obehagliga sinnesupplevelser

- Vind
- Regn / Snö
- Värme / Kyla
- Föroreningar
- Damm, oljud

KOMFORT

Möjlighet att gå

- Plats för gående
- Intressanta fasader
- Inga hinder
- Bra beläggning
- Tillgängligt för alla

Möjlighet att stå/uppehålla sig

- Attraktiva kanter
- Platser för uppehåll
- Fasader med bra detaljer som inbjuder till uppehåll

Möjlighet att sitta

- Zoner för sittplatser
- Utnyttja fördelar: vyer, sol, människor
- Bra platser att sitta på
- Bänkar att vila på

Möjlighet att se

- Fri sikt
- Upplyst om kvällen
- Se och synas
- Intressanta vyer
- Upplyst (när det är mörkt)

Möjlighet att höra/prata

- Minimera oljud
- Möbler som skapar ett 'Pratlandskap'

Möjlighet till lek och rekreation

- Fysisk aktivitet
- Lek och sociala aktiviteter
- Aktivitet vid olika tider på dygnet, veckan och året

HÄRLIGHET

Mänsklig skala

- Byggnader och platser i mänsklig skala
- Intressanta detaljer

Njuta av gott klimat

- Sol/skugga
- Värme/svalka
- Bris/ventilation

Positiva sinnesupplevelser

- Genomarbetad design
- Bra materialval
- Grönska och vatten

Illustrationen beskriver kvaliteter som är avgörande för att människor ska vilja besöka, spendera tid och vistas på platser.

Platser och stråk

Varvsstaden är uppbyggt av ett nätverk av platser och stråk med olika roller och karaktär. Dessa behöver samverka och bilda en helhet för att fungera optimalt. Där stråk korsas skapas naturliga förutsättningar för mötesplatser. Här rör sig många och det finns möjligheter att locka till att stanna till genom att erbjuda något att göra, någonsans att sitta, något att uppleva. Där fler rör sig finns större potential för butiker och service. Längs lugnare stråk finns andra kvaliteter som till exempel boendekvaliteter. Att sitta och titta på människor som passerar gör vistelsen intressant, och när man rör sig är det tryggt och upplevelserikt att röra sig genom platser där människor vistas.

En inbjudande miljö som är attraktiv för många olika slags användare och olika aktiviteter behöver erbjuda många olika slags platser och stråk. Platser för puls och vila, för många människor och för färre, gröna eller mer urbana, samt stråk för att färdas i olika hastigheter. Det ena utesluter inte det andra. En urban plats kan till exempel också vara grön och rogivande, en park kan innehålla ett café med stadsliv. Tillsammans bildar de en rik helhet som fungerar både till vardags och till fest och för olika användare.

Att planera för hur stråk och platser samverkar på olika nivåer är en förutsättning för att Varvsstaden ska leva, berika och komplettera resten av Malmö.

GRÖNA PLATSER

Varvsstadens gröna platser har olika funktioner. Det gröna skapar plats för vila, kontemplation och stimulerar till fysisk aktivitet, sport och lek. Det är hälsofrämjande rum som också kan förstärka områdets industriella karaktär. Även skolgårdar, gårdsrum och gröna gator är del av det gröna nätverket.

Parken
Nils Holmströms plats
Skolgården
Svetsdungen
Traversplatsen
Tornplatsen

KAJER OCH VATTENRUM

Varvsstadens vattenrum, platser vid vattnet och kajer är helt unika miljöer som är tongivande för områdets identitet, historia och liv. Kajerna och vattenrummen binder samman de större mötesplatserna, som alla har kontakt med vattnet på olika sätt.

Södra Varvsbassängen
Kanalen
Kajerna
Pirerna
Broarna

URBANA PLATSER

Varvsstadens urbana platser sammanfaller med de historiska industrimiljöerna och erbjuder liv och puls med fokus på konst, kultur, kreativitet, mat, handel och produktion. Platserna binds samman av ett gångnätverk med spännande rumsliga sekvenser och visuella kik. Vid urbana platser prioriteras utåtvända funktioner och aktiva bottenvåningar.

Magasinsplatsen
Snickeriplatsen / Bockkransgatan
Administrationsplatsen
Svetsplatsen
Personalgatan

STRÅK

I Varvsstaden finns två viktiga genomgående stråk som förbinder området med resten av staden. Utöver dessa stråk finns en mängd lokala gator, spännande passager, och smitvägar som förbinder platser inom området och skapar ett finmaskigt och spännande nätverk av förbindelser för olika användare.

Nord-sydstråket
Öst-väststråket
Gränder och lokala gator

Namngivning av vissa stråk och platser är arbetsnamn

Namngivning av vissa stråk och platser är arbetsnamn

Kajer och vattenrum

Varvsstadens vattenrum och kajer är helt unika och historiskt rika miljöer. De är tongivande för hela stadsdelens identitet och liv, innehåll och stadsliv. Kajerna är en del av det kajstråk som kommer att göra hela kustlinjen runt Västra Hamnen tillgänglig. I Varvsstaden är kajerna och vattenrummen viktiga stadsrum som binder samman alla de större mötesplatserna. Vistelse och aktivitet sker både på vattnet och längs kajerna och utformas som en sekvens av platser och stråk för både vistelse och rörelse, aktivitet och vila. Hela kajstråket behåller den råa grundkaraktär som finns idag och möbleras lekfullt, enkelt och pragmatiskt.

LIV

Kajerna och vattenrummen ska vara välkomnande för alla användare och en destination i Malmö. Kajerna utformas som en sekvens av platser för vistelse och promenadstråk för rörelse. Aktiviteter programmeras utifrån olika användarperspektiv och skapar förutsättningar för liv olika tider på dygnet. Kajerna erbjuder också många typer av närhet och kontakt med vattnet.

RUM

Varvsbassängen är det största offentliga rummet och tongivande för områdets identitet. Kajerna ska vara tillgängliga för alla och bör bevara sin råa enkla karaktär. Kajerna utformas på ett pragmatiskt sätt för att bjuda in till olika slags aktiviteter och skapa varierade upplevelser både i rum och över tid, till exempel med säsongsanpassad möblering.

HUS

Bottenvåningarna mot bassängen har olika förutsättningar för liv då de vänder mot olika väderstreck. Aktiva funktioner bör placeras i bra sollägen där många människor passerar förbi. Exempel på detta är Gjuteriplatsen och Ångfärjekajen som är solbelysta från morgon till kväll.

ÅNGFÄRJEKAJEN OCH GJUTERIPLATSEN

Vistelse-, gång- och cykelstråk med mångfald av sittplatser och industrigrönska. Platsbildning framför Gjuteriets fasad i bästa solläge med uteservering och brygga ned till vattnet med många olika sittplatser för möten, lek och vila.

PRÅMPLATSEN

Liten intim fick-plats formad av Magasinet och Snickeriet. En skyddad plats för pauser med utblick till vattnet och plats för konst, sittplatser, belysning.

NODEN

En platsbildning där Snickeriplatsen möter Södra Varvsbassängen och det skapas möjlighet att komma ner till vattnet för att till exempel ta upp och ned kajaker.

GAMLA DOCKAN

Unik historisk miljö. Dockan bevaras och vistelseytor skapas omkring och längs med rummets fasader. Ny gångbro längs vattnet.

NORDÖSTRA ENTRÉN

Entréplats som ska bjuda in och välkomna fotgängare in i området.

IDENTITETSSKAPANDE VARVSBROAR

De nya broarna blir viktiga identitetsskapande element för Varvsstaden och mötesplatser där man kan stanna till och se ut över området.

SÖDRA VARVSBASSÄNGEN

Det största stadsrummet i Varvsstaden med plats för vattenaktivitet – kajak, småbåtar, bad – och möjlighet till större events, vattenkonst, kultur- och sportevenemang med kajerna som åskådarplatser.

PIRERNA

En viktig historisk plats med stark identitet. Pirerna bevaras råa och enkla för spontana aktiviteter och små äventyr. En platsbildning vid pirernas fot med sittplatser och möjligt café eller pop-up glasskiosk som bildar entréplats vid ankomst söderifrån.

BEIJERSKAJEN

Kajkant med platser att njuta kvällssolen. Attraktivt för uteserveringar och tillfälliga bryggor som möjliggör närhet och kontakt till vattnet.

KANALKAJEN

Ett intimt kanalrum med lokalt liv; promenader, jogging och platser att pausa vid nära vattnet. Fick-park med existerande travers och platsen där parken möter kanalen med bevarade traverser blir två destinationer för vistelse och möten längs kajen. Tillgänglighet längs kajstråket bör skapas i tidigt skede.

SKOLKAJEN

Kajen längs skolgården sluttar ned mot vattnet, grön och mjuk med flytande bryggor, fiskeplatser och sittplatser. Då kajkanten inte har naturlig övervakning av bostäder är insatser för ökad trygghet viktiga så som god kontakt till skolan för att levandegöra kajen och trygghetsskapande belysning.

Kajerna

Kajstråken i Varvsstaden är ett av områdets viktigaste offentliga rum. Kajerna är utformade som en kontinuerlig sammanhållen offentlig promenad som binder ihop en serie platser för vistelse, möten, aktivitet och kontakt med vattnet. De ska vara inbjudande för alla målgrupper och erbjuda vistelse olika tider på året, veckan och dygnet. Därför måste de erbjuda en stor mångfald av funktioner och aktiviteter; sittplatser, uteserveringar, lek, konst- och kulturopplevelser och platser där man kommer ner till vattnet på olika sätt. Kajernas gestaltning ska kommunicera och levandegöra Varvsstadens industrihistoria genom en rå, enkel, pragmatisk och varm miljö som ger varierade sinnesupplevelser.

Kajerna har redan en stark karaktär som bevaras för att göra områdets industrihistoria närvarande och levande.

Olika typer av sittplatser längs kajerna möjliggör många olika sätt att komma ner till vattnet och sitta; ensam och i grupper, med skydd och exponerat för väder, informella platser och mer traditionella bänkar.

För att stimulera till aktivitet olika tider på dygnet och året kan kajerna innehålla tillfälliga möbler och pop-up funktioner.

Inte bara sittplatser för vila men också ytor för lek som lockar olika åldrar.

Södra Varvsbassängen

Den unika och karaktärsstarka Södra Varvsbassängen är Varvsstadens största offentliga rum och ett av områdets största kvaliteter. Varvsbassängens upplevelse- och aktivitetsutbud ska bli en destination att återkomma till och en plats för Malmöbor i alla åldrar. Det bör vara möjligt att närma sig vattnet på olika sätt; se det på avstånd, sitta vid det, röra sig längs med och nå ut till vattenytan. På vattnet kan spontana vattenaktiviteter ske så som bad, kajak- och småbåtsliv, men bassängen kan också vara en yta för större arrangemang: konstinstallationer, ljusshower, kultur- och sportevenemang ska kunna ta plats på vattnet med kajkanterna som möjliga åskådarplatser.

Byggnaderna och de fasader som ligger runt bassängen bör framhäva och rama in det kvadratiske vattenrummet med tydliga framsidor och entréer mot vattnet samt aktiva bottenvåningar i soliga lägen. För att komplettera den stora skalan bör det vara möjligt att tillföra mindre element så som flytande bryggor, säsongsbaserade pop-up-funktioner eller små utställningspaviljonger.

Varvsbassängen gör det möjligt att skapa både permanenta och temporära aktiviteter på och vid vattnet, exempelvis ljussättning och konst som framhäver det rum som varvsbassängen utgör.

Pirerna

Pirerna ligger som en destination längs Varvsstadens kajpromenad och möjliggör upplevelsen av att vara mitt ute i varvsbassängen. Magin som finns på pirerna idag bevaras genom att inte förändra dem utan behålla dem råa och autentiska. Ute på pirerna kan spontana aktiviteter ta plats. Man kan sitta och hänga med benen längs kanterna eller bara stå och känna vinden. Platsen längst ut på pirerna är dramatisk, en "kissing point". Spontanbad bör möjliggöras med kompletterande badstegar, också som säkerhet om någon faller i. Ha olika åldersgrupper i åtanke vid utformning men låt känslan av äventyr finnas kvar. Här kan också tillfälliga aktiviteter ta plats så som utomhusbio, catwalk eller konstinstallationer.

Där pirerna landar bör bebyggelsen dra sig tillbaka för att skapa en liten platsbildning som synliggör pirerna som ett viktigt historiskt element. Platsen bildar en entré för kajkantsstråket när man ankommer söderifrån och byggnaderna vid platsen blir visuellt viktiga från långt håll. Här kan det bli en hållplats för kollektivtrafiken, med klimatskydd som med fördel kan integreras i platsens utformning. På bottenvåningen kan man köpa med sig kaffe, glass och liknande för att ta med sig ut på pirerna eller i väntan på bussen.

Gamla Dockan

Gamla Dockan är en historisk juvel i Varvsstaden som ska bevaras. Utformningen bör synliggöra industrihistorien till exempel med berättelser och effektbelysning. Det finns potential för att möjliggöra för besökare att komma ner i dockan och få en helt annan rumslig och historisk upplevelse. Platsen har många användare på veckodagarna som arbetar eller kommer på lunchbesök, vilket skapar behov för vistelseytor omkring dockan och längs byggnadernas fasader. Platser där man kan äta, arbeta eller ha möten. Funktionerna runt platsen skapar förutsättningar för kultur- och kvällsarrangemang som gör att platsen också lever på kvällar och helger.

Ångfärjekajen och Gjuteriplatsen

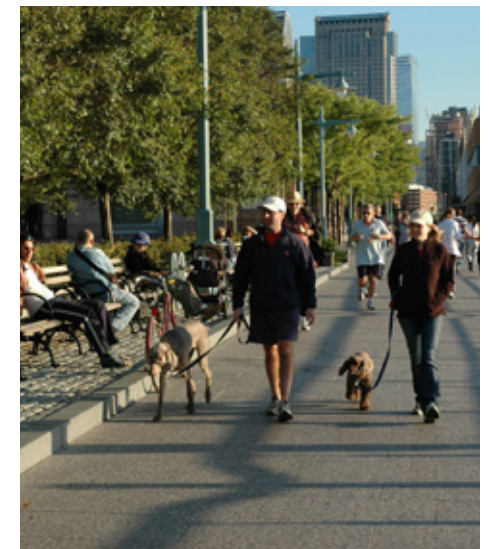
Kajkanten mot söder i bästa solläge kan bli Varvsstadens mest levande och befolkade plats. Vid Gjuteriets fasad finns en platsbildning och vistelsenod med uteservering och sittplatser. Mot varvsbassängen finns en plats som trappar ned mot vattnet som möjliggör möten, lek och vila för större och mindre grupper och där man kan se events på vattnet. Längs kajen finns ett behov av sittmöjligheter men också tydligt utformade ytor för flöden av fotgängare och cyklister, då kajen är del av ett viktigt cykelstråk i öst-västlig riktning.

Kanalkajen och skolkajen

Södra kajen mot kanalen har ett mer lokalt liv med en blandning av boende och besökare. Med ett sydvänt läge ämnar sig kajen för vistelse i solen, med både små intima platser där man kommer nära vattnet och sociala platser med bänkar och bord. Längs kajen ska det också finnas plats för rörelse; promenader, jogging eller en tur med hunden. Mellan kajen och bostäderna ligger en gångfartsgata med plats för cyklister och angöringstrafik. Ett enkelt och pragmatiskt utformad kajstråk som appellerar till vardagsliv med mycket inslag av grönska. Tillgänglighet längs kajstråket bör skapas i tidigt skede även innan bebyggelsen är på plats för att öppna hela kajstråket. Platsen söder om brofästet kommer att vara tillfällig i många år, och kan nyttjas för tillfällig aktiviteter.

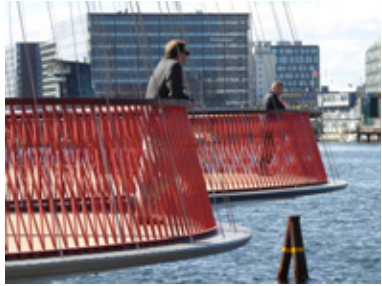
Längs kajen finns två platsbildningar kring bevarade traverser där vistelse koncentreras och industrihistorien synliggörs. Den mindre fick-parken och traverserna i mötet med stora parken bör lyftas fram med både effektfull belysning och ett aktivitetsprogram som ger nytt liv åt industrihistorien. Längs bostäderna kan urbana kantzoner etableras, och både entréer, fönster och balkonger bör vända sig mot kanalen för att skapa visuell kontakt och göra kajkanten tryggare.

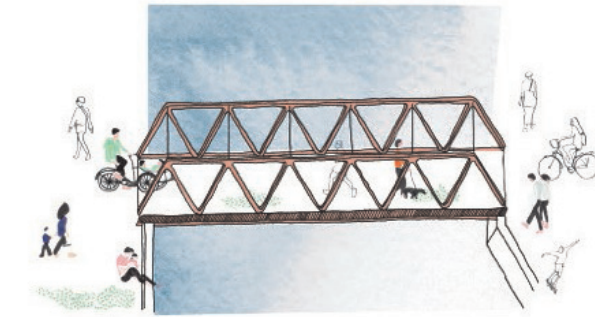
Varvsstadens broar

De nya broarna i Varvsstaden tillsammans med den existerande Klaffbron blir starka identitets-skapande element och viktiga ankomstplatser för området. Förutom att broarna blir viktiga kopplingar för fotgängare och cyklister blir de också attraktiva platser att stanna till på – inte bara att färdas över – vilket kräver plats för mer än bara rörelser. Härifrån får man fin en överblick över området och visuell kontakt med hela bassängen. Broarna kan bli egna destinationer.

Broarna blir viktiga delar av den kontinuerliga kajpromenaden, men ska också ge besökare en ny och annorlunda upplevelse av att röra sig över vattnet. En möjlig framtida bro över kanalen mellan Svetshallsparken och Bassängkajen blir en viktig trygghetsskapande koppling som skapar rörelse till och genom parken och binder samman större gröna stråk.

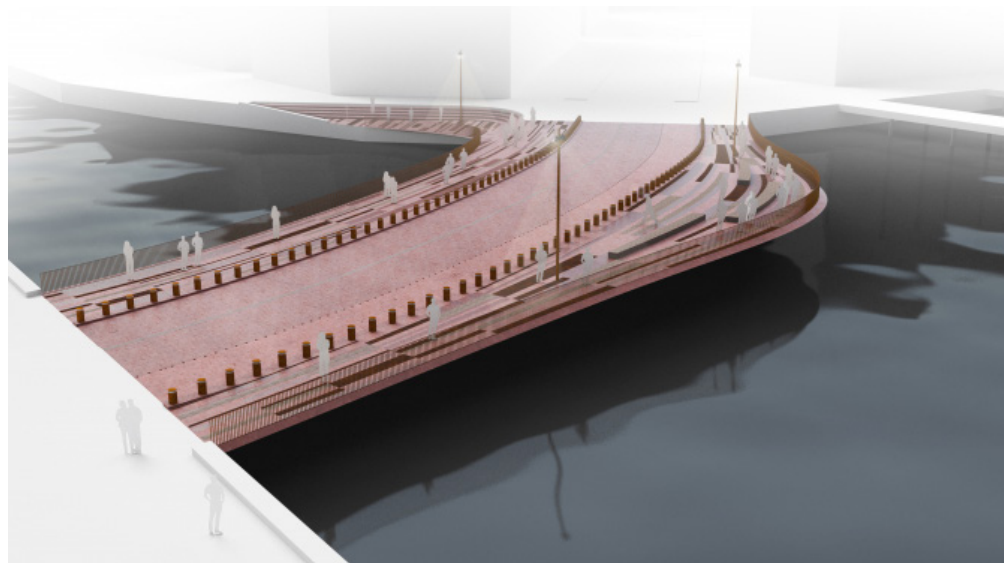
Broar som också är platser att stanna till på (Cirkelbroen i Köpenhamn)

Fackverksbron för gående och cyklister

Klaffbron

Kollektivtrafikbron med generösa ytor för gående och cyklister och kollektivtrafik i mitten

Urbana platser

Varvsstadens historiska och urbana hjärta sammanfaller geografiskt och styrker varandra. En rik variation av små och större platser skapar tillsammans områdets puls och hjärta med koncentration av mat, konst, kultur, kvällsliv, att ses och bli sedd. Platserna binds samman av ett gångnätverk av passager, smitvägar, rumsligt spännande sekvenser och visuella kik. De urbana platserna kompletterar och stärker centrala Malmö med ett alternativt stadsliv.

LIV

Varvsstadens urbana puls med många besökare, arbetande och studerande. Fokus på olika kulturyttringar; mat-kultur, urban-kultur, event-kultur, produktion-kultur, konst etc. Prioriterade lägen för aktiva funktioner som restauranger, café, småskalig handel som tillsammans med större arbetsplatser skapar en urban nod.

RUM

De historiska byggnaderna och de rumsligt spännande sekvenserna är ryggraden för områdets karaktär. Rummen kan gestaltas på ett avskalat och pragmatiskt sätt som inte är för fast, fint eller bestämt. Grönska och träd i industrikaraktär. Sammanhållet nätverk för fotgängare med golv från fasad till fasad.

HUS

Stark historisk närvaro. Byggnaderna ramar in viktiga vyer både in i området och till vattnet. Vid de urbana platserna prioriteras aktiva funktioner i botten-våningarna med caféer, restauranger och service. De historiska miljöerna ska kunna skapa plats för nytt liv genom varsamma tillägg och ombyggnader som öppnar upp och bjuder in.

VISUELLA KIK OCH KOPPLINGAR

Siktlinje från Stora Varvsgatan genom portalen mot varvsbassängen och vidare ända över till Lantmännens silobyggnader skapar spännande inblickar i kvarteret och mot vattnet.

ADMINISTRATIONSPLATSEN

Viktigt visuellt möte med Varvsstadens vid ankomst norrifrån. Plats för pauser, tillfällig kaffevagn som fångar cykelpendlare, ytor för cykelparkering och låncyklar.

MAGASINPLATSEN

Varvsstadens hjärta och urbana mötesplats och destination. Stadsliv, konst, kultur, lek, mat, kvällsarrangemang och uteserveringar. En skyddad plats med innergårdskänsla, grönska och dramatiska kik. Stark varvsidentitet med dramatiska skalor och historiska byggnader.

SVETSPLATSEN

Urban funktionsyta på kvartersmark mellan Stora Varvsgatan och Svets- och pannverkstaden med plats för vardagsfunktioner kopplat till den större matbutiken.

PERSONALGATAN HISTORISK PASSAGE

Urban passage mellan historiska byggnader och visuell koppling till varvsbassängen som skapar en stark urban karaktär med verksamheter och utåtvända funktioner.

SNICKERIPLATSEN / BOCKKRANSYGATAN

Utvädning av Öst-väststråket med många som går och cyklar. Platsbildning framför Snickeriet för vistelse längs den soliga kanten med utblick mot varvsbassängen. Lek, formella/informella sittplatser, grönska, konst och effektbelysning.

PRÄMPLATSEN

Liten intim fick-plats formad av Magasinet och Snickeriet. En skyddad plats för pauser med utblick mot vattnet och plats för konst, sittplatser, belysning.

GÅNGSTRÅK GENOM HISTORISKA KVARTER

Spännande och upplevelserikt system av gågator, gränder, smitvägar, små och stora platser som letar sig genom Varvsstadens historiska miljö. Sammanhållet golv från fasad till fasad och en gatumiljö som fungerar som mötesplatser och uppehållsrum.

NORDÖSTRA ENTRÉN

Entréplats som ska bjuda in och välkomna fotgängare in i området. Varvsstadens kajkantsidentitet synliggörs till exempel genom placering av historiska element.

TORNPLATSEN

Liten fick-plats och paus inne i hjärtat av de historiska miljöerna. Sittplats för kortare pauser, gröna kvaliteter och möjlighet till placering av historiska varvselement som kan nyttjas till lek.

NODEN

En platsbildning där Snickeriplatsen möter varvsbassängen och det skapas möjlighet att komma ner till vattnet.

PIRPLATSEN

Platsbildning vid pirarnas fot med klimatskyddade sittplatser och möjligt café eller pop-up glasskiosk. Entréplats vid ankomst söderifrån och eventuellt hållplatsläge för kollektivtrafiken.

MALMÖ SALUHALL OCH MALMÖ LIVE

Kollektivstråket kopplar Varvsstadens urbana platser till Saluhallen och Malmö Live och vidare in mot centrum.

Magasintorget

Varvsstadens urbana torg med aktivitet dygnet runt. En central plats med fin skala omgärdad av historiska byggnader som ger en stark karaktär redan idag. Skyddad plats med bra mikroklimat och dramatiska kik mot varvsbassängen. En av de mest aktiva platserna med koncentration av publika funktioner och ytor för uteserveringar, mat, kultur, lek, mindre events och kvällsaktiviteter. Torget kan ha en grön men urban industrikaraktär och innergårdskänsla. Funktioner som cykelparkering ska inte dominera utan kräver innovativa lösningar. Tydliga entréer och öppningar in till platsen som markeras för att bjuda in besökare.

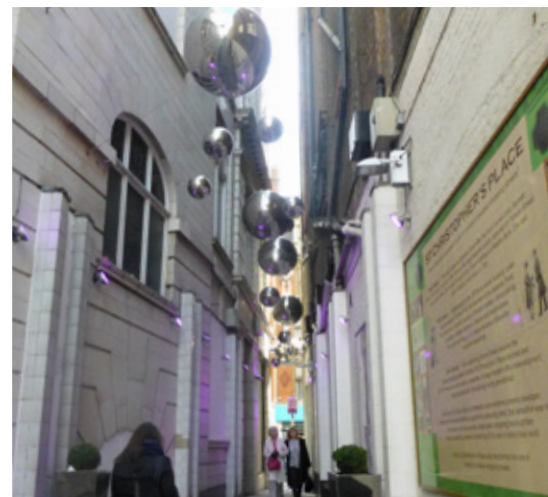
Ett väl omslutet rum som släpper in mycket sol och samtidigt skyddar för vind. Dramatiska utblickar och kontakt med varvsbassängen.

Rummet har stark identitet redan idag och kan gestaltas på ett enkelt och pragmatiskt sätt med möbler som kan flyttas och förändras från säsong till säsong.

Det skyddade rummet skapar ett gott mikroklimat och förutsättningar för uteliv på kvällar – med mat i fokus.

Genom att skapa nya händelser och låta konsten inta rummet kan destinationen stärkas och de historiska miljöerna synliggöras med kontrasterande element.

Plats med lekelement och integrerad grönska och stora träd för att skapa bättre mikroklimat.

Soliga sittplatser mot Snickerifasaden med utblickar mot varvsbassängen.

Platsen är del av ett viktigt gång- och cykelstråk, men ska också ge plats för vistelse.

Snickeriplatsen

Framför Snickeriet skapas en plats för att markera den historiska Snickeribyggnaden. Den soliga kanten mot söder lämpar sig väl för sittplatser och uteserveringar med vy över varvsbassängen och de som flanerar förbi. Platsen ska tänkas samman med Magasintorget så att de kompletterar varandra. Snickeriplatsen kan innehålla mer vardagsfunktioner som cykelbana, cykelparkering och angöringstrafik. Aktiva bottenvåningar med lokal service, handel och möjlighet till småskalig produktion. Träd som dämpar vinden och ytor för konst och lek. De bevarade traverserna blir ett viktigt visuellt inslag. Den lilla Pråmplatsen vid Snickeriet och Magasinet tillför en mikro-mötesplats och paus som bildar en entré till Magasinplatsen. Där Snickeriplatsen möter vattnet kan man komma ned till vattnet för att sjösätta kajaker eller bara doppa fötterna och sitta och njuta solen.

Personalgatan

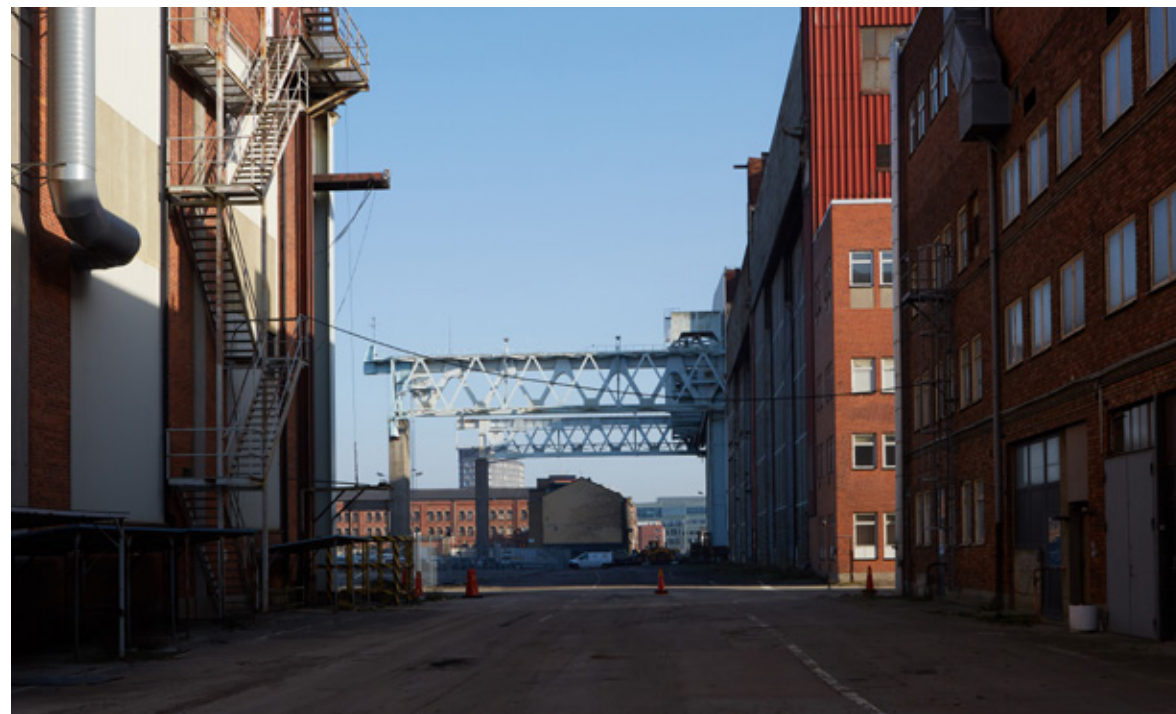
Personalgatan har en stark karaktär redan idag genom de två historiska byggnaderna som bildar ett markerat och inramat gaturum med storstadskaraktär och associationer till Berlin. Gatusekvensen utformas som en plats och kan blir en aktiv del av tvärstråket med goda möjligheter för verksamheter i bottenvåningarna. En levande gata i lä där man kan äta, slappa, jobba, leka eller fixa något som gått sönder. Befintliga husfasader är tunga och slutna. För att skapa kontrast bör det som byggs nytt vara utåtriktat och öppet och skapa intressanta platser att vistas på längs fasaderna. Rumsskapande vegetationen och inbjudande möblering blir viktigt för att stödja gatulivet. Då Personalgatan är en del av det prioriterade gång- och cykelstråket behöver utformningen tydliggöra var man cyklar, går och uppehåller sig.

De historiska byggnader som inte kan öppnas upp, kan aktiveras med konst och kultur.

Historisk passage längs öst-väststråket. En urban aktiv del av tvärstråket.

Vyn mot varvsbassängen ramas in av Personalgatans tydliga rumslighet och långa fasader.

Administrationsplatsen; en viktig ankomstplats till området norrifrån via Stora Varvsgatan.

Tillfällig kaffevagn på Administrationsplatsen

Administrationsplatsen

Viktig entréplats för Varvsstaden och förplats mot Stora Varvsgatan. Plats för kortare pauser med sittmöjligheter och take away-kaffe för förbipasserande pendlare. Platsen syns från långt håll och traverser från området planeras att målas om och placeras ut som visuella målpunkter.

Gröna platser

Varvsstadens gröna platser har olika funktioner och roller; en större samlande park, flera mindre lokala fick-parker för vardagsliv, en hemlig trädgård, aktiv skolgård och gröna stråk. De gröna rummen utformas både för att ha en hälsofrämjande och social effekt och för att förstärka upplevelsen av Varvs-karaktären. Det gröna ska skapa plats för vila och kontemplation samt stimulera till fysisk aktivitet, sport och lek. Varvsstaden kan odla fram en unik industriell grön karaktär, där det gröna är närvarande i alla rum och sprängs fram genom beläggningen i en mer vild och otuktad form.

LIV

Det gröna binder oss samman. Gröna rum för både spontana och arrangerade aktiviteter – lek, vila, sport, sociala möten, chill, picknick, läspaus. Kombinera och överlappa olika funktioner som vänder sig till olika målgrupper för att skapa möten på tvärs. Grönskan ska stimulera våra sinnen och locka till att lukta, se och känna.

RUM

Grönskan är närvarande i alla stadsrum och gator i Varvsstaden och stödjer olika upplevelser och identiteter. Rå grönska längs kajkanterna, lummigt på innergårdar, lekfullt i parken, vild och otuktad grönska i de historiska varvsmiljöerna. Gröna kontinuerliga stråk kopplar Varvsstaden till sin omgivning.

HUS

Det gröna ska vara närvarande och lätt-tillgängligt i bebyggelsen, både för boende och verksamheter genom gröna balkonger och kantzoner, gröna tak och lummiga innergårdar och bostäder med direktkontakt med marken. Entréer och framsidor vänder sig mot parker och fick-parker för att öka tryggheten i de gröna rummen.

SVETSDUNGEN

Grön fick-park som entrérum och förplats till Svets-och pannverkstaden. Plats som kopplar öst-väststråket till Västra Hamnen i norr och i väster ut mot havet.

SKOL- OCH AKTIVITETSKOPPLING

Trygg och aktiv koppling med grönska, lek och aktiviteter längs vägen som kopplar samman skolorna i Västra Hamnen i ett grönt nätverk av stråk, parker och aktivitetsplatser.

NILS HOLMSTRÖMS PLATS

En grön pärla i Varvsstaden och en lite hemlig plats omgärdad av historiska byggnader. Ett komplement till Magasintorget med plats för vila, kontemplation eller lunchrast. Viktig passage längs trädgården till Magasintorget och ned mot varvsbassängen.

TORNPLATSEN

Liten fick-park och paus inne i hjärtat av de historiska miljöerna. Sittplats för kortare pauser, gröna kvaliteter och möjlighet till placering av historiska varvselement som kan nyttjas till lek.

PARKEN

Varvsstadens största gröna rum och en viktig nod längs det gröna stråket genom Västra Hamnen. Plats för att leka, sola, gå med hunden, odla, sporta och hänga. En balans mellan oprogrammerade och programmerade ytor. Bevarade traverser möjliggör en unik plats med klimatskydd och vistelse där parken möter kanalkajen. Trygga gångfartsgator längs med parken med begränsade trafikrörelse och eventuellt bilfri gata längs östra sidan för att frigöra en kvällssolsfasad mot parken.

TRAVERSPLATSEN

Bevarade traverser skapar en fick-park och vistelse-paus längs kanalkajen.

PARKBRO

Föreslagen bro i nord-sydlig riktning blir viktig för att binda samman de omkringliggande områdena och skapa flöden genom parken.

SKOLGÅRD

God kontakt mellan skolgården och kajstråket är viktig för att öka tryggheten både längs kajen och på skolgården. Kontakten möjliggör också användning av skolgårdens aktivitetsytor utanför skoltid.

BOULEVARD – EINAR HANSENS ESPLANAD

Einar Hansens Esplanad utformas med mycket grönska, vistelseytor och trygga separerade cykelbanor. Grön koppling som förbinder Scaniaparken genom hela Västra Hamnen via Varvsparken, Varvsstadens två skolor och vidare till Kungsparken och Malmöhus. Visuella och fysiska kopplingar via gator som ansluter in i området.

Traverserna vid parkens möte med kanalen är en stark identitets-skapare. Dessa bevaras och blir en plats för aktivitet och vistelse.

Parken

Varvsstadens stora gröna lunga och rekreativa oas. Parken ska kunna fungera för flera olika funktioner samtidigt, så som picknick, bollspel, lek, vila, odling och socialt umgänge. Detta kräver samutnyttjande av ytor och överlappande funktioner. Utformning med hänsyn till alla åldrar. Parken ska få växa fram under lång tid och nya sätt att tänka och använda parken på kan testas under processen. Gångfartsgator i anslutning till parken med begränsad trafik gestaltas så att de ska upplevas som en del i parkrummet snarare än som ett trafikutrymme. Eventuellt blir den östra sidan av gatan bilfri för att frigöra en kvällssolsfasad mot parken med möjlighet till café eller restaurang. Bebyggelsen bör vända entréer och framsidor mot parken för ökad trygghet. De bevarade historiska traverserna i södra delen i mötet med kanalen blir ett viktigt visuellt och rumsligt element för parken. En konstruktion som bör kunna aktiveras med hängande trädgårdar, vistelseytor och klimatskydd för att gjuta nytt liv i de historiska strukturerna.

En möjlig bro som förbinder parken över kanalen skapar flöden genom parken, ökar tryggheten och binder samman det större gröna nätverket.

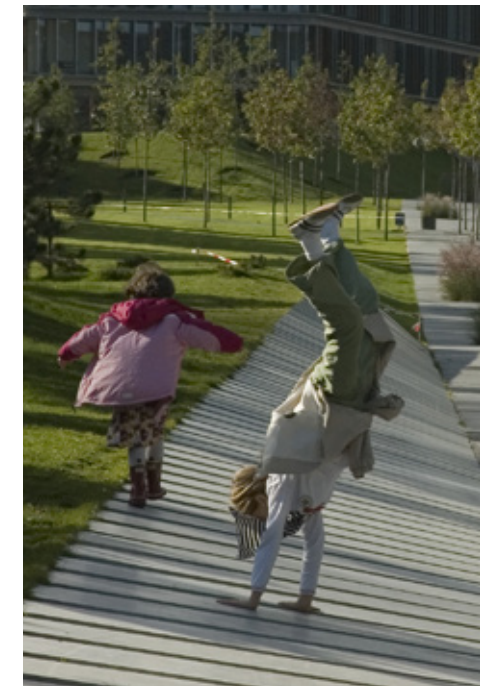
Gestaltning som skapar möjligheter för både spontana och programmerade aktiviteter.

Möjlighet till café inne i parken eller längs bebyggelsen stimulerar olika användargrupper att nyttja parken.

Olika typer av sittplatser som bjuder in olika åldrar.

Stråk och miljöer som stimulerar barns fysiska och psykiska utveckling.

Nils Holmströms plats

Denna historiska trädgård är en grön juvel i Varvsstaden och en hemlig kontemplativ plats som komplement till det aktiva urbana Magasin-torget. En lugn lummig, intim plats där man kan få lugn och ro för en lunch-paus eller viktigt samtal. Trädgården har en intimitet och en trivsam, lummig och mänsklig skala som är ovanlig i den industriella kontexten. Viktig visuell koppling och fysisk förbindelse till och från Stora Varvsgatan via trädgården till varvsbassängen och ned till Magasinplatsen.

Svetsdungen

Mötet mellan Svetsdungen, Stora Varvsgatan och Einar Hansens Esplanad blir en viktig entré till Varvsstaden från nordväst. Det blir plats för mycket grönska och stora träd som har stor synlighet och är del av grönstråket utmed Einar Hansens Esplanad och öst-väststråket som kopplar till Kockumsparken. Primärt kommer platsen användas som genomgångsrum med möjlig vistelse och funktioner kopplat till framtida matvarubutik eller aktiv bottenvåringsfunktion.

Fick-parker

De mindre, intima fick-parkerna i Varvsstaden ska erbjuda gröna platser och pauser nära hemmet eller arbetsplatse, erbjuda upplevelser och pauser längs med stråk samt skapa ljus och luft i den täta bebyggelsen.

Tornplatsen

Liten fick-park och paus inne i hjärtat av de historiska miljöerna. Sittplats för kortare pauser, gröna kvaliteter som skapar ro och möjlighet till placering av historiska varvselement som kan nyttjas till lek.

Traversplatsen

De bevarade traverserna skapar en fick-park och längs kanalkajen. Här skapar de många boende i området förutsättningarna för det lokala vardagslivet på platsen. Utsikt och kontakt med kanalen samt det sydvända läget skapar goda förutsättningar för vistelse med sittplatser med bord blandat med sekundära sittplatser för olika typer av social samvaro.

Gröna innergårdar

Gårdsrum och innergårdar är viktiga rum som ska utformas så att de bidrar till den gröna, sociala och rekreativa upplevelsen i Varvsstaden. Gröna innergårdar kompletterar offentliga gröna rum med mer skyddade miljöer för grannar att mötas och där små barn kan leka fritt. Gårdsrum vid publika funktioner kan användas som klimatskyddade gröna miljöer för till exempel uteserveringar eller företagsevenemang.

Nord-sydstråket

Nord-sydstråket är det primära urbana stråket genom Varvsstaden med flest rörelser och med plats för alla trafikslag. En grön urban gata prioriterad för kollektivtrafik, cykel och gående. Generösa mått möjliggör för olika kollektivtrafiklösningar i framtiden. Persontrafik endast i norra delen och separerade cykelbanor i båda riktningar samt generösa trottoarer för fotgängare. Många entréer, lokal service och kantzoner för vistelse och liv längs byggnadernas bottenvåningar. Stråket ska inte upplevas som en barriär, mer som ett samlande rum med utblickar mot kanalen och varvsbassängen och inblickar till viktiga mötesplatser och historiska byggnader.

LIV

Viktigaste och snabbaste förbindelsen genom Varvsstaden prioriterat för kollektivtrafik, cyklister och gående. Andelen biltrafik minskar gradvis från norr till söder och ingen personbiltrafik tillåts över kollektivtrafikbron. Vardagsflöden och viktigt pendlarcykelstråk som förbinder Varvsstaden till omgivande stadsdelar.

RUM

Träd och grönska är en viktig del av gatans gestaltning då tvärsnittet är relativt brett. Visuellt tydligt utformade korsningar på tvärs gör det lätt och tryggt att korsa för att minska barriärverkan. Tydlig markering vem som rör sig var med separerade cykelbanor på båda sidor och generösa trottoarer för fotgängare och vistelse.

HUS

En krökt gata som skapar en intressant rumssekvens med visuellt viktiga fasader. Bottenvåningar med många bostadsentréer varvat med lokal service och handel som koncentreras i hörnlägen mot platser och vid viktiga korsningar, skapar förutsättningar för ett rikt gatuliv.

ADMINISTRATIONSPLATSEN

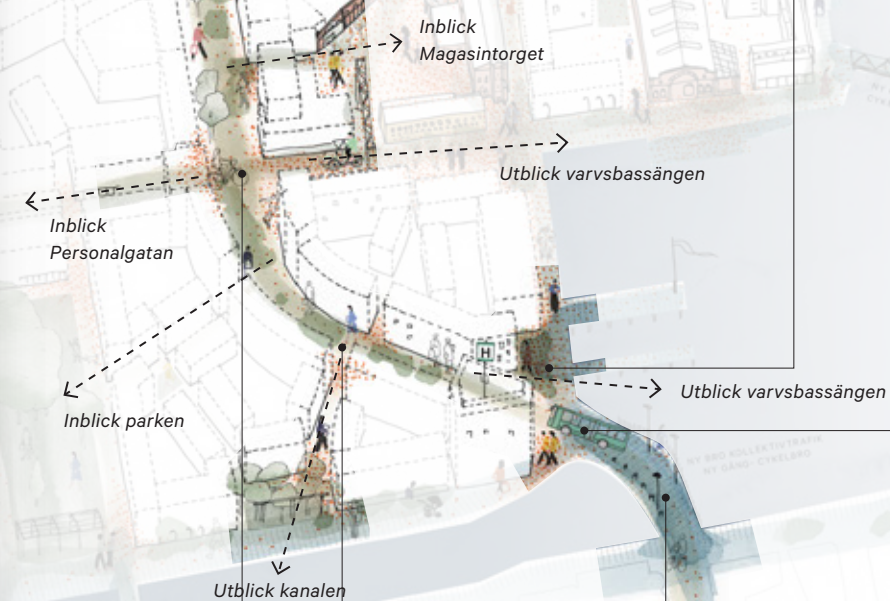
Viktigt visuellt möte med Varvsstaden vid ankomst norrifrån. Plats för pauser, tillfällig kaffevagn som fångar cykelpendlare, ytor för cykelparkering och låncyklar.

NORRA STRÄCKNINGEN

Bredare del av gatan med plats för flera träd. Viktig koppling in till Magasintorget både visuellt och fysiskt.

PIRPLATSEN

En entré- och ankomstplats till Varvsstaden söderifrån med möjligt hållplatsläge. Öppnar upp vyer mot pirerna och varvsbassängen från stråket med fantastisk utsikt och bra solhorn. En vardagsplats med klimatskyddade sittplatser och aktiva hörn för köp av take-away kaffe i väntan på bussen eller för att ta med ut på pirerna. Byggnaderna som vänder söderut syns från långt håll och blir viktiga visuella element för Varvsstaden.

KORSNINGAR

Korsningar längs stråket skall ge utblickar till vattnet eller inblickar till viktiga offentliga rum och utformas för att minska stråkets barriäreffekt. En viktig korsningspunkt är mellan Öst-väststråket och Nord-sydstråket om behöver en generös och tydlig cykel- och fotgängarövergång. Visuell förbindelse på tvärs mot varvsbassängen och vidare över till Beijerskajen.

FLÖDEN MÖTS

Där bron landar möts flera flöden. Busstrafik och många cyklister längs kollektivstråket möter gående som skall vidare längs kajstråket. Behov för tydlig, trygg och omsorgsfull utformning av korsningspunkten så att det inte uppfattas som en barriär.

IDENTITETSSKAPANDE BRO

Bron blir en viktig ankomstplats för området och ett viktigt identitetsskapande element. Bron blir en del av kajpromenaden runt varvsbassängen och kommer behöva ge plats åt många fotgängare. Från bron får man överblick över hela bassängen och det blir också en naturlig plats för att stanna till vid.

Nord-sydstråket

Nord-sydstråket är Varvsstadens livsådra och stadsdelens viktigaste urbana förbindelse som samlar alla trafikslag men prioriterar gående, cyklister och kollektivtrafik. En viktig målsättning är att gatan blir grön och attraktiv för stadsliv. Detta kräver framsidor och entréer ut mot gatan samt väl utformade bottenvåningar med attraktiv förgårdsmark som ger plats för vistelse – oavsett om det är bostäder, kontor, service eller handel. Det behövs separerade cykelbanor som förhindrar kollisioner mellan gående och cyklister när cykelströmmarna är stora.

Längs gatan planteras träd men också gröna kantzoner som tillför mycket grönska.

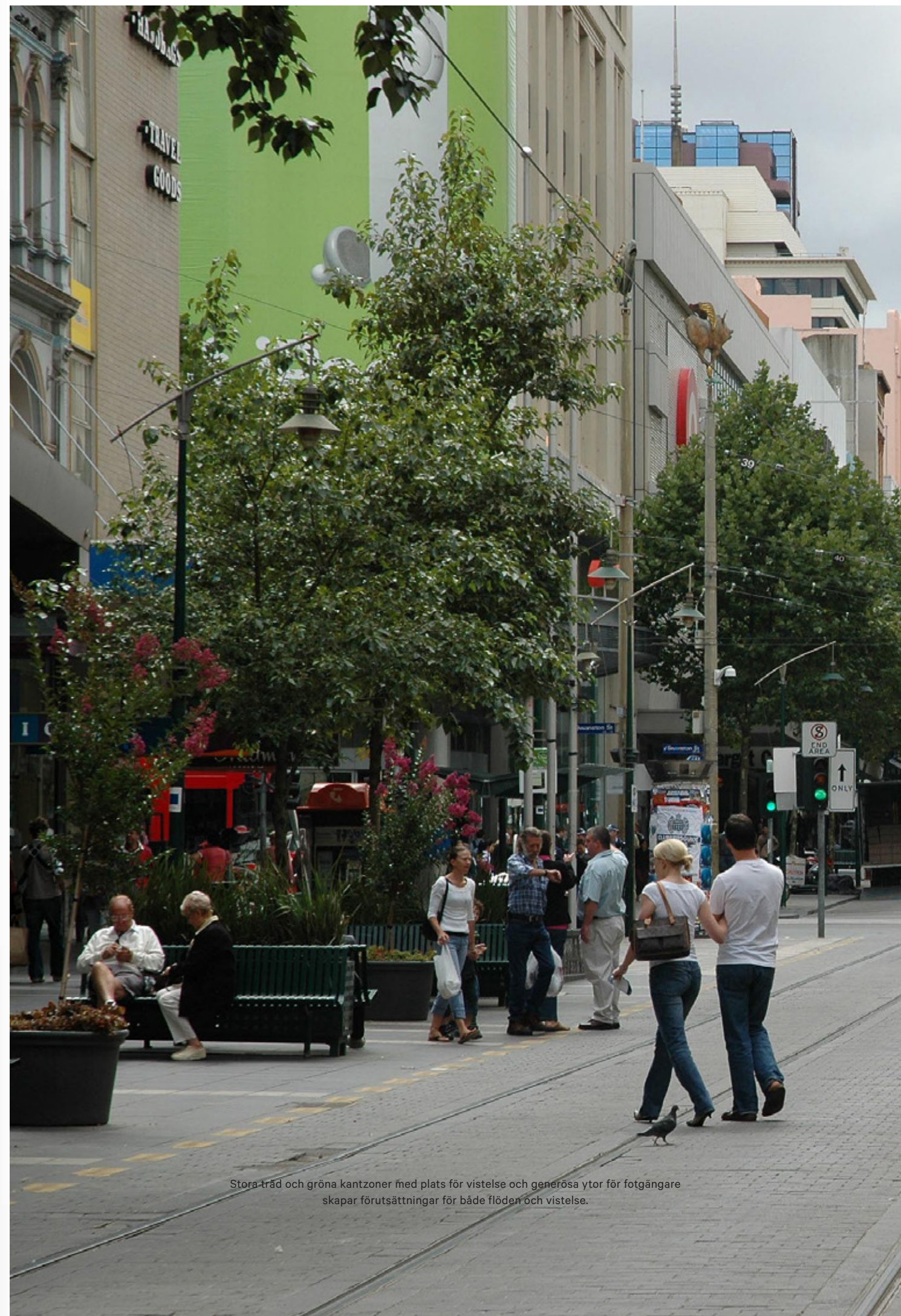

Bottenvåningar och fasader ut mot Nord-sydstråket bör synliggöra livet innanför och skapa kontakt med de som rör sig längs gatan.

Pirplatsen

Sveriges bästa hållplats som en del av Varvsstadens kajstråk i kontakt med vattnet. Entré- och ankomstplats för Varvsstaden söderifrån. Platsbildning som öppnar upp vyn mot pirerna och varvsbassängen från stråket och gör plats för ett hållplatsläge med klimatskyddade sittplatser. Här finns service såsom kiosk, café eller jourlivs och bra sol-lägen hela dagen.

Stora träd och gröna kantzoner med plats för vistelse och generösa ytor för fotgängare skapar förutsättningar för både flöden och vistelse.

Öst-väststråket

Öst-väststråket är en viktig gång- och cykelförbindelse genom Varvsstaden, ett attraktivt mer skyddat och upplevelserikt alternativ till Stora Varvsgatan. Stråket är en sekvens av platser som löper genom en mängd olika miljöer i en upplevelserik färd till fots eller på cykel. Det förbinder Varvsstadens viktiga parker, vattenrum och mötesplatser och kopplar till havet, centralstationen och österut som en integrerad del av gång- och cykelstråket i Västra Hamnen, Malmös centrum och Nyhamnen.

LIV

Gång- och cykelstråk i öst-västlig riktning genom hela Varvsstaden, på vissa delar med långsam angöringstrafik. Stråket löper genom många olika slags miljöer och det är livet och karaktären omkring stråket som skapar dess karaktär. Ibland lokalt bostadsliv, ibland urbana verksamheter, ibland mer rekreativt och grönt.

RUM

Stråket är upplevelserikt och väldigt varierat i sin rumsliga karaktär; grönt och lummig, urban och intensiv, smal och intim. Ibland är stråket del av ett torg, en park eller en kajkant som ställer krav på tydlig gestaltning av ytor ämnade för olika fart och användning. Stråket är också en viktig visuell förbindelse genom hela Varvsstaden.

HUS

Bebyggelsen vänder framsidor och entréer mot stråket. Då det löper förbi de mer urbana platserna finns det vissa lägen med aktiva bottenvåningar och vissa med bostadskanter. Trots att funktioner inte är utåtvända kan de aktivera gaturummet genom till exempel en bänk vid entrén som skapar liv längs stråket.

SNICKERIPLATSEN / BOCKKRANSGATAN

Utvidgning av öst-väststråket med många som går och cyklar. Platsbildning framför Snickeriet för vistelse längs den soliga kanten med utblick mot varvssängens. Lek, formella/informella sittplatser, grönska, konst och effektbelysning.

NODEN

En platsbildning där Snickeriplatsen möter varvssängens och det skapas möjlighet att komma ner till vattnet.

Fortsatta gång- och cykel-förbindelser österut genom Frihamnen och mot centralstationen och Malmö centrum.

SVETSDUNGEN

Grön fick-park som entrérum och förplats till Svets-och pannverkstaden. Plats som kopplar öst-väststråket till Västra Hamnen i norr och väster ut mot havet.

PERSONALGATAN HISTORISK PASSAGE

Urban passage mellan historiska byggnader och visuell koppling till varvssängens som skapar en stark urban karaktär med verksamheter och utåtvända funktioner.

PARKKONTAKT

Tvårstråket bör få god kontakt med parken visuellt och fysiskt. Byggnader som placeras mellan dessa bör ha framsida mot både stråk och park.

STRÅKET KOPPLING VÄSTERUT

Öst-väststråkets koppling västerut delar sig i två delar. En del löper genom Svetsdungen mot Stora Varvsgatan och Masttorget och upp mot Stapelbäddsskolan och Varvsparken, där de största cykelflödena förväntas finnas. Den andra delen är en grön kopplingen via Kockums park mot Kockum Fritid.

GÅNG- OCH CYKELBRON

Bro med plats för både flöden och där man kan stanna till och se ut över området. Viktigt identitetsskapande element för Varvsstaden.

ÅNGFÄRJEKAJEN

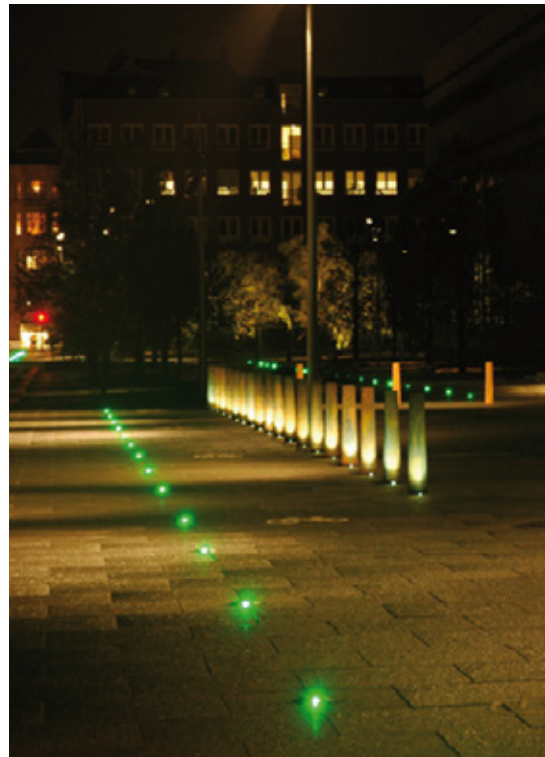
Vistelsestråk där många också cyklar och går. Platsbildning framför Gjuteriets fasad i bästa solläge med uteservering och brygga ned till vattnet. Gestaltningen bör tydligt visa vem som rör sig var och vem som har företräde samt på ett naturligt sätt dämpa cykelhastigheten i känsliga lägen.

Öst-väststråket

Upplevelserik och viktig gång- och cykel-förbindelse på tvärs genom Varvsstaden som förbinder stadsdelen österut mot Frihamnen och centralstationen samt västerut genom Västra Hamnen ut mot vattnet. Stråket går genom och förbinder flera viktiga platser i Varvsstaden; Personalgatan, Snickeriplatsen, Ångfärjekajen. Platserna skapar en varierad upplevelse och erbjuder pauser där man kan stanna till och vistas.

Vissa delar av stråket rör sig genom mer urbana och livliga delarna med aktiva bottenvåningar. Andra delar aktiveras genom möblering, gröna kantzoner och bostadsentréer.

Stråket är ett viktigt cykelstråk och löper genom områden och platser med potentiellt många fotgängare, till exempel kajkanten. Gestaltningen behöver tydliggöra vem som rör sig var och vem som har företräde för att förhindra konflikter.

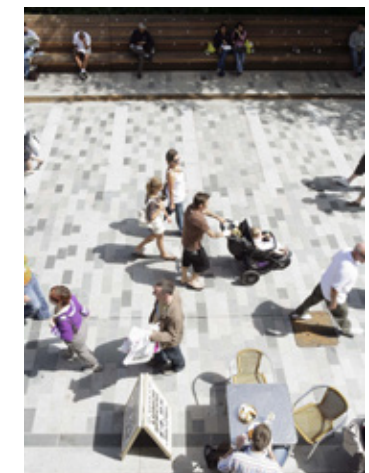
Mycket grönska längs hela stråket och vistelsemiljöer med utblickar mot stråket där människor rör sig.

Visuell kontakt ökar orienterbarheten och skapar spännande upplevelser av att röra sig genom olika miljöer.

Smitvägar och gångstråk

Ett antal mindre gränder och små lokala platser på kvartersmark skapar en finmaskig struktur med möjlighet för smitvägar för gående och tillgänglighet för angöring till bostäder. Gränderna tillför en större mångfald av gatutyper och en skala attraktiv för gående. Gränderna skapar spännande utblickar till vattnet och inblickar in till mötesplatser som fyller en viktig funktion för orienterbarheten. Variation i gatubredder ger möjlighet till grönska och små platsbildningar. Gångfartsområdet i den historiska delen består av många gränder och har en tydlig gestaltning med ett sammanhållet golv från fasad till fasad.

Då andelen bilar är mycket låg kan de flesta gatorna utformas som gångfartsgator med goda vistelsemiljöer.

Varvsstaden AB
Stadsbyggnadskontoret, Malmö stad
Fastighets- och gatukontoret, Malmö stad
Gehl Architects
Marge Arkitekter

Foto: Petra Bindel, Hanne Birk, Gehl Architects
Grafisk form och illustrationer: All the Way to Paris

Januari 2022

